

Η ιστορία δεν είναι πρωινή ανάγνωση εφημερίδων κύριοι δημοσιογράφοι

Δείτε το παρακείμενο βίντεο, στο οποίο συνομιλούν οι δημοσιογράφοι Γιώργος Καμπουράκης και Γιώργος Οικονομέας με την γνωστή βυζαντινολόγο Ελένη Γλύκαντζη Αρβελέρ. Δεν θα μπω στην διαδικασία να σχολιάσω τα όσα λέει η κυρία Αρβελέρ -αν και κάποια σημεία σηκώνουν συζήτηση- γιατί το βίντεο αποτελείται από συρραμμένα αποσπάσματα της συζήτησης και ίσως να υπάρχει κάτι ενδιάμεσα που διασπά την συνοχή και το νόημα των λεγομένων της. Οπότε, ίσως θα ήταν άδικο, να κριθεί χωρίς να υπάρχει η γνώση ολόκληρης της συζήτησης.

Το σημείο που μου προκάλεσε εντύπωση βρίσκεται προς το τέλος του βίντεο (7:30), όπου ο Καμπουράκης πετάει μια στρακαστρούκα που με αφήνει άναυδο. Τι λέει λοιπόν ο Καμπουράκης;

Καμπουράκης: *Εγώ αυτό που γνωρίζω, είναι ότι όταν έγινε η περίφημη συζήτηση ανάμεσα στον Φαλμεράιερ από τη μια, που έλεγε «δεν έχετε ίχνος ελληνικού αίματος», και απ' την άλλη μεριά ο κατεξοχήν Έλληνας ιστορικός που του έκανε την αντιπαράθεση, ο Κωνσταντίνος Παπαρρηγόπουλος, του απάντησε με το απλό «ε και;».*

Αρβελέρ: *Ε μπράβο...*

Καμπουράκης: *Αυτό του είπε. Δεν του είπε «όχι, τι λες ρε, είμαι κατ' ευθείαν (απόγονος) του Περικλή. Είμαστε έθνος για άλλους λόγους».*

Θα πρέπει να πω ότι με προβλημάτισε κάπως, η συγκαταβατικότητα της Αρβελέρ, που στην ουσία επιβεβαίωνε τα όσα έλεγε ο Καμπουράκης. Με προβλημάτισε, γιατί εγώ τουλάχιστον δεν έχω υπόψιν μου τέτοια συζήτηση και πολύ περισσότερο τέτοια απάντηση από τον Παπαρρηγόπουλο. Και πως θα μπορούσε να δώσει μια τέτοια απάντηση, απ' την στιγμή που κάθισε και έγραψε την «Ιστορία του ελληνικού έθνους», για να αντικρούσει τα όσα αντιεπιστημονικά και ανιστόρητα έγραφε ο Φαλμεράιερ; Και να θυμίσουμε εδώ, ότι οι θέσεις του Φαλμεράιερ, απορρίφθηκαν ως υποκειμενικές και αντιεπιστημονικές, πρωτίστως από την Βαυαρική Ακαδημία Επιστημών και Κλασικών Μελετών και σχεδόν σύσσωμη την επιστημονική κοινότητα (εκτός από κάποιους καλοθελητές βεβαίως).

Από την άλλη, με «ερέθισε» η αυτοπεποίθηση και η σιγουριά του δημοσιογράφου. Ο Καμπουράκης, έχω την αίσθηση, ότι εννοεί την αντιπαράθεση -που στην πραγματικότητα, μάλλον αγνοεί· απλά θα πήρε κάτι τ' αφτί του για αντιπαράθεση- του Παπαρρηγόπουλου, με τον άλλο ιστορικό της εποχής, τον Κωνσταντίνο Σάθα, ο οποίος επέκρινε την προσπάθεια του Παπαρρηγόπουλου να εμφανίσει λίγο έως πολύ (μάλλον πολύ), το Βυζάντιο σαν ελληνική αυτοκρατορία (στην ουσία, ο Παπαρρηγόπουλος είναι ο δημιουργός του «Ελληνοχριστιανισμού»). Απ' αυτή την αντιπαράθεση που γινόταν μέσω εφημερίδων, έμεινε στην ιστορία η ακόλουθη συμπυκνωμένη «στιχομυθία» των απόψεών τους:

Σάθας: «Το Βυζάντιο δεν ήταν ελληνικό».

Παπαρρηγόπουλος: «Ως επιστήμων δεν λέγω όχι, ως Έλλην όμως...».

Λαμβάνοντας λοιπόν υπόψιν, αυτή την «στιχομυθία», είναι δυνατόν να εννοεί ο Παπαρρηγόπουλος αυτά που του αποδίδει ο Καμπουράκης; Ο Παπαρρηγόπουλος, μπορεί κάλλιστα να κατηγορηθεί για «βιασμό» της ιστορίας, στο σημείο που αφορά το Βυζάντιο, αλλά δύσκολα θα μπορούσε να του προσάψει κάποιος τέτοιες αμυντικές απόψεις που θα μπορούσαν να ταυτίζονται -στο σημείο που υποστηρίζει ο δημοσιογράφος- μ' αυτές τις επιθετικές του Φαλμεράιερ.

Παρακαλείται λοιπόν, όποιος έχει στοιχεία που επιβεβαιώνουν και επαληθεύουν τον δημοσιογράφο, να τα καταθέσει.

Στην περίπτωση που κάνω λάθος, εντίμως θα ζητήσω συγγνώμη για την δική μου άγνοια και θα διαγράψω πάραυτα το συγκεκριμένο θέμα. Διαφορετικά, καθίσταται επίκαιρη η ρήση του Βρετανού φιλόσοφου Μπέρτραντ Ράσελ: «Το μεγάλο πρόβλημα του κόσμου είναι ότι οι βλάκες είναι γεμάτοι αυτοπεποίθηση και οι έξυπνοι είναι γεμάτοι αμφιβολίες». Χωρίς αυτό να σημαίνει ότι αυτοανακηρύσσω τον εαυτό μου σε έξυπνο και τους άλλους σε βλάκες. Η εστίαση γίνεται στην αυτοπεποίθηση και τις αμφιβολίες. Άλλωστε, είναι προφανές, ότι η συγκεκριμένη εκπομπή είχε έναν συγκεκριμένο σκοπό, που σαφώς χρειάζεται εξυπνάδα, για να επιτευχθεί, πασπαλισμένη με έγκυρη(;) ιστορική ανάλυση...